

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO
Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta Pisz
W RAMACH STRATEGICZNEJ OCENY ODDZIAŁYWANIA.

Opracowanie: inż. Wojciech Kwiatkowski

 inż. Wioletta Kwiatkowska

Olsztyn, kwiecień 2009r.

1. WSTĘP	3
1.1. PODSTAWA FORMALNO – PRAWNA	3
1.2. CEL, ZAKRES PROGNOZY.	3
1.3. METODYKA, WYKORZYSTANE MATERIAŁY PRZY SPORZĄDZANIU PROGNOZY	4
1.4. PROPONOWANE METODY ANALIZY SKUTKÓW REALIZACJI POSTANOWIEŃ PROGRAMU ORAZ CZĘSTOTLIWOŚĆ ICH PRZEPROWADZANIA.	5
2. OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA MIASTA	6
3. ANALIZA ZAWARTOŚCI PROJEKTU PROGRAMU	6
3.1. OGÓLNA ZAWARTOŚĆ PROGRAMU	6
3.2. CEL PROGRAMU	8
3.3. POWIĄZANIA Z INNYMI DOKUMENTAMI STRATEGICZNYMI	9
4. CHARAKTERYSTYKA ISTNIEJĄCEGO STANU ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO	9
4.1. GEOLOGIA	9
4.2. GLEBY	10
4.3. WODY POWIERZCHNIOWE I PODZIEMNE	10
4.4. KLIMAT	11
4.5. KOPALINY	11
4.6. SZATA ROŚLINNA	12
5. CHARAKTERYSTYKA DZIAŁAŃ REWITALIZACYJNYCH	12
6. POTENCJALNE ZMIANY W ŚRODOWISKU PRZY DOTYCHCZASOWYM UŻYTKOWANIU (WARIANT ZEROWY – PRZY BRAKU PROGRAMU)	17
7. STAN ISTNIEJĄCY NA OBSZARACH PODLEGAJĄCYCH OCHRONIE W MYŚL USTAWY Z DNIA 16 KWIETNIA 2000 R. O OCHRONIE PRZYRODY (Dz. U. Nr 92, POZ. 880 Z PÓŹN. ZM.) NA TERENIE OBJĘTYM PROGRAMEM	17
8. GŁÓWNE CELE OCHRONY ŚRODOWISKA USTANOWIONE NA SZCZEBLU MIĘDZYNARODOWYM, WSPÓLNOTOWYM I KRAJOWYM ORAZ ICH UWZGLĘDNIENIE PODCZAS OPRACOWYWANIA PROJEKTU PROGRAMU	18
9. ANALIZA I OCENA PRZEWIDYWANYCH ZNACZĄCYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO ZWIĄZANYCH Z REALIZACJĄ PROGRAMU	21
10. PROGNOZOWANE SKUTKI WPŁYWU REALIZACJI PROGRAMU NA POSZCZEGÓLNE KOMPONENTY ŚRODOWISKA	23
11. INFORMACJE O MOŻLIWYM TRANSGRANICZNYM ODDZIAŁYWANIU NA ŚRODOWISKO.	26
12. WPŁYW REALIZACJI PROGRAMU NA OBSZARY CHRONIONE, W TYM OBJĘTE SIECIĄ NATURA 2000.	26
13. OCENA PROGRAMU Z PUNKTU WIDZENIA MOŻLIWOŚCI OGRANICZENIA WPŁYWU NA ŚRODOWISKO	28
13.1. ROZWIĄZANIA MAJĄCE NA CELU ZAPOBIEGANIE, OGRANICZENIE LUB KOMPENSACJĘ PRZYRODNICZĄ NEGATYWNYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO, W TYM NA OBSZAR NATURA 2000.	28
13.2. PROPOZYCJE ROZWIĄZAŃ ALTERNATYWNYCH W STOSUNKU DO PRZEWIDYWANYCH W PROGRAMIE WRAZ Z UZASADNIENIEM ICH WYBORU	28
14. STRESZCZENIE	29
15. LITERATURA I MATERIAŁY ŹRÓDŁOWE	30

1. WSTĘP.

1.1. PODSTAWA FORMALNO-PRAWNA.

Podstawę prawną wykonania Prognozy oddziaływania na środowisko Lokalnego Programu Rewitalizacji miasta Pisz stanowi art. 46 oraz art. 51 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2008 r. Nr 199, poz. 1227) oraz Pismo Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Olsztynie z dnia 29 stycznia 2009r. o sygnaturze RDOŚ-28-WOOS-6613-01-5/09/am.

1.2. CEL, ZAKRES PROGNOZY.

Niniejsza prognoza oddziaływania na środowisko dotyczy Lokalnego Programu Rewitalizacji miasta Pisz.

Celem wykonania Prognozy jest identyfikacja potencjalnych oddziaływań na środowisko będących wynikiem realizacji LPR oraz ocena ich natężenia, a także określenie czy w należyty sposób został uwzględniony w ocenianym dokumencie interes środowiska przyrodniczego i kulturowego.

Przez strategiczną ocenę oddziaływania na środowisko - rozumie się postępowanie w sprawie oceny oddziaływania na środowisko skutków realizacji polityki, strategii, planu lub programu, obejmujące w szczególności:

- a) uzgodnienie stopnia szczegółowości informacji zawartych w prognozie oddziaływania na środowisko,
- b) sporządzenie prognozy oddziaływania na środowisko,
- c) uzyskanie wymaganych ustawą opinii,
- d) zapewnienie możliwości udziału społeczeństwa w postępowaniu.

Niniejsza prognoza została wykonana z uwzględnieniem zakresu określonego w art. 51 Ustawy z dnia 3 października 2008 roku o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. Nr 199, poz. 1227).

- 1) Zawiera:
 - a) Informacje o zawartości, głównych celach projektowanego dokumentu oraz jego powiązaniach z innymi dokumentami.
 - b) Informacje o metodach zastosowanych przy sporządzaniu prognozy.
 - c) Propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwości jej przeprowadzania.
 - d) Informacje o możliwym transgenicznym oddziaływaniu na środowisko.
 - e) Streszczenie sporządzone w języku niespecjalistycznym.
- 2) Określa, analizuje i ocenia:
 - a) Istniejący stan środowiska oraz potencjalne zmiany tego stanu w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu.

- b) Stan środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem.
 - c) Istniejące problemy ochrony środowiska z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności dotyczącej obszarów podlegającej ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody.
 - d) Cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu, oraz sposoby, w jakich te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania dokumentu.
 - e) Przewidywane znaczące oddziaływania, w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne na cele i podmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru, a także na środowisko, a w szczególności:
 - różnorodność biologiczną,
 - ludzi,
 - zwierzęta,
 - rośliny,
 - wodę,
 - powietrze,
 - powierzchnię ziemi,
 - krajobraz,
 - klimat,
 - zasoby naturalne,
 - zabytki,
 - dobra materialne,
 - z uwzględnieniem zależności między tymi elementami środowiska i między oddziaływaniami na te elementy.
- 3) Przedstawia:
- a) Rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczenie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności na cele i podmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru.
 - b) Biorąc pod uwagę cele i geograficzny zasięg dokumentu oraz cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru – przedstawia rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w projektowanym dokumencie wraz z uzasadnieniem ich wyboru oraz opis metod dokonywania oceny prowadzącej do tego wyboru albo wyjaśnienie braku rozwiązań alternatywnych, w tym wskazania napotkanych trudności wynikających z niedostatków techniki lub luk we współczesnej wiedzy.

1.3. METODYKA, WYKORZYSTANE MATERIAŁY PRZY SPORZĄDZENIU PROGNOZY.

Podczas opracowania Prognozy korzystano z ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, którą powołano do życia z dniem 3 października 2008r. (Dz. U.z 2008 r. Nr 199, poz. 1227).

Aby w pełni ocenić czy oceniany dokument zawiera elementy zapewniające ochronę środowiska kierując się zasadą zrównoważonego rozwoju przy opracowywaniu Prognozy wykorzystano dokumenty strategiczne, szczególnie regionalnego i krajowego, odnoszące się bezpośrednio jak i pośrednio do ochrony środowiska, przyrody oraz zdrowia i życia ludzi. Były to m.in.:

- Lokalny Program Rewitalizacji Miasta Pisz;
- Strategia Rozwoju Powiat Pisz;
- Strategia Rozwoju Kraju 2007-2015;
- Powiatowy Program Ochrony Środowiska, 2004;
- Regionalny Program Operacyjny Warmia i Mazury na lata 2007-2013;
- Narodowe Strategiczne Ramy Odniesienia 2007-2013;
- Strategia Rozwoju Kultury w Województwie Warmińsko-Mazurskim do roku 2015;
- Strategia Rozwoju Społeczno-Gospodarczego województwa warmińsko-mazurskiego do roku 2020;
- Strategia Rozwoju Turystyki w województwie Warmińsko-Mazurskim;
- Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Miasta i Gminy Pisz, 1998;
- Miejscowe Plany Zagospodarowania Przestrzennego na terenie miasta Pisz.

Przy opracowywaniu Prognozy początkowo na podstawie udostępnionych materiałów i wizji w terenie dokonano analizy oraz oceny środowiska przyrodniczego i zurbanizowanego, identyfikując główne cele ochrony środowiska oraz potencjalne oddziaływania ze strony przedsięwzięć wynikających z LPR. Następnie dokonano oceny wpływu oraz ich skutków w środowisku i krajobrazie, wynikających z realizacji celów i działań.

1.4. PROPONOWANE METODY ANALIZY SKUTKÓW REALIZACJI POSTANOWIEŃ PROGRAMU ORAZ CZĘSTOTLIWOŚĆ ICH PRZEPROWADZANIA.

Do monitorowania oceny realizacji programu i jego aktualizacji, służyć będzie system współpracy pomiędzy podmiotami programu oraz osiągane wskaźniki produktów, rezultatów i oddziaływania. Zadania te będą realizowane przez powołany Zespół Zadaniowy ds. Rewitalizacji oraz partnerów współrealizujących podejmowane zadania.

Specyfika LPR miasta Pisz i podejmowane w nim działania nie pozwalają na wyznaczenie zbyt wielu wskaźników z zakresu ochrony środowiska. Do jednych z nielicznych można zaliczyć powierzchnię biologicznie czynną (nie powinna ulec zmniejszeniu ani zwiększeniu ale powinna poprawić się jej jakość), stan powietrza zwłaszcza w sezonie grzewczym, który winien ulec poprawie.

Jakość i efektywność wdrażanych rozwiązań w dużym stopniu zależeć będzie od monitorowania sposobu realizacji założeń programu. Nadzór nad wdrażaniem programu winien szczególnie obejmować poniższe zagadnienia:

- monitorowanie przestrzeni przyrodniczej poddanej zagospodarowaniu lub będącej w sąsiedztwie inwestycji (cenne pojedyncze drzewa oraz aleje przydrożne);
- monitorowanie zagrożeń jakie niesie za sobą nowe zagospodarowanie lub jego brak;

- monitorowanie zgodności realizacji z Lokalnym Programem Rewitalizacji;
- monitorowanie czynników przyrody w zakresie transgenicznym i możliwości ich migracji (na etapie sporządzenia prognozy nie przewiduje się zmian).

2. OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA MIASTA

Miasto położone na skraju Puszczy Piskiej w południowo-wschodniej części Krainy Wielkich Jezior Mazurskich, nad jeziorem Roś i rzeką Pisą, wypływającą z tegoż jeziora. Pisz jest najważniejszym miastem regionu.

Część północna i wschodnia regionu ma bogatą rzeźbę polodowcową i wchodzi w skład Krainy Wielkich Jezior i Pojezierza Elckiego, zaś południowo-zachodnia stanowi część sandrowej Równiny Mazurskiej. Jest to najbardziej zalesiona część województwa (Puszcza Piska, lasy między Białą Piską i Orzyszem), lasy zajmują 47% powierzchni regionu.

3. ANALIZA ZAWARTOŚCI PROJEKTU PROGRAMU.

3.1. OGÓLNA ZAWARTOŚĆ PROGRAMU.

Lokalny Program Rewitalizacji Miasta Pisz jest projektem, który ma na celu zainicjowanie przemian przestrzennych, technicznych, społecznych i ekonomicznych w celu wyprowadzenia wyznaczonych obszarów kryzysowych, poprzez nadanie im nowej jakości funkcjonalnej i stworzenie warunków do ich rozwoju, w podziale na sfery przestrzenne i społeczno-gospodarcze. Został sporządzony przez firmę INPLUS z Olsztyna.

We wstępie w/w Projektu podkreślono potrzebę kompleksowego zrozumienia pojęcia **rewitalizacji**, która wg programu oznacza proces zmian przestrzennych, technicznych, społecznych i gospodarczych podjętych w interesie publicznym, których celem jest wyprowadzenie obszaru z sytuacji kryzysowej, przywrócenie mu dawnych funkcji oraz stworzenie warunków do jego dalszego rozwoju z wykorzystaniem jego cech endogenicznych a także **programu rewitalizacji**, który oznacza opracowany, przyjęty i koordynowany przez gminę wieloletni program działań w sferze przestrzeni, urządzeń technicznych, społeczeństwa i gospodarki zmierzający do wyprowadzenia obszaru z sytuacji kryzysowej oraz stworzenie warunków do dalszego rozwoju obszaru.

Ponadto we wstępie Projektu określono czego dotyczy Lokalny Program Rewitalizacji Miasta Pisz, jakie są jego główne cele a także na jakiej podstawie zostały wyznaczone granice obszarów rewitalizacyjnych.

W rozdziale II przedstawiono charakterystykę obecnej sytuacji w gminie - diagnozę sytuacji przestrzenno-społeczno-gospodarczej na którą składa się:

- **zagospodarowanie przestrzenne** (w tym: zabytki na terenie miasta Pisz, uwarunkowania ochrony środowiska, struktura własności, infrastruktura techniczna, identyfikacja problemów);
- **gospodarka** (w tym: rolnictwo, zatrudnienie, identyfikacja problemów);
- **sfera społeczna** (w tym: liczba ludności, struktura ludności według płci, ruchy wędrownicze ludności, wykształcenie, oświata);
- **sfera mieszkaniowa**;
- **analiza SWOT** – identyfikacja mocnych, słabych stron. Analiza SWOT przeprowadzona została dla trzech obszarów charakteryzujących obszar

jednostki samorządu terytorialnego (obszar społeczny, przestrzenny i gospodarczy).

W rozdziale III określono nawiązania Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta Pisz do strategicznych dokumentów dotyczących rozwoju przestrzenno - społeczno - gospodarczego miasta i regionu.

W rozdziale IV określono założenia programu rewitalizacji w tym: **podokres programowania** w którym zgodnie z okresami programowania przyjętymi w Unii Europejskiej przyjmujemy, na potrzeby lokalnego programu rewitalizacji następujący okres: lata 2008 – 2015. Okres programowy został przyjęty na lata 2008-2013, jednak biorąc pod uwagę zasadę rozliczenia projektów n+2 jako główny okres Lokalnego Programu Rewitalizacji przyjęto okres 2008-2015.

Rozdział IV zawiera również **delimitację obszarów priorytetowych i zasięg terytorialny rewitalizowanego obszaru**, którą przeprowadzono dla potrzeb Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta Pisz. Delimitację przeprowadzono dla obszarów problemowych w ujęciu przestrzennym, społecznym i gospodarczym. Delimitacja została dokonana na podstawie analizy dokumentów strategicznych, danych statystycznych, konsultacji społecznych, wizji lokalnych oraz pracy Zespołu Zadaniowego ds. Rewitalizacji. Wsparciem w trakcie wyboru obszarów priorytetowych wraz z opisującymi ich kryteriami były wyniki analizy ankiet przeprowadzonej wśród mieszkańców gminy Pisz. Przy delimitacji obszarów problemowych, wymagających rewitalizacji przyjęto następujące kryteria: duża ilość obiektów o wartościach kulturowych lub położenie w obszarze wpisanym do rejestru zabytków lub objętym ochroną konserwatorską, zły stan techniczny istniejącej zabudowy, konieczność poprawy funkcjonalności ruchu kołowego, ruchu pieszego i estetyki przestrzeni publicznej, szczególnie zniszczone otoczenie, niedostateczne lub nieekonomiczne wykorzystanie przestrzeni, tendencje demograficzne, poziom wykluczenia społecznego i ubożenia społeczeństwa, występowanie zjawisk patologii społecznych, liczba imigrantów, grup etnicznych i grup mniejszościowych lub uchodźców, niski poziom aktywności gospodarczej.

Ostatecznie wyznaczono 3 obszary priorytetowych, koncentracji działań rewitalizacyjnych, które zostały szczegółowo opisane.

Ponadto rozdział IV mówi o **projektach realizacyjnych**. Zostało zgłoszonych do Lokalnego Programu Rewitalizacji 20 wniosków (w tym wnioski z Lokalnego Programu rewitalizacji z roku 2005), z których 4 podlegały odrzuceniu, ze względu na niekwalifikowaność projektów do realizacji. W rozdziale IV mowa jest również o oczekiwanych wskaźnikach osiągnięć, które w programie rewitalizacji przyjmuje jako następujące wskaźniki: liczba budynków poddanych rewitalizacji, liczba zrewitalizowanych obszarów, powierzchnia zrewitalizowanego obszaru, liczba projektów zapewniających zrównoważenie i poprawę atrakcyjności miast i miasteczek, liczba projektów promujących firmy, przedsiębiorczość i nowe technologie, liczba projektów oferujących usługi dla promowania równych szans i społecznej inkluzji dla mniejszości i młodych ludzi, liczba nowych miejsc pracy powstała w wyniku realizacji projektu.

Rozdział V zawiera wskaźniki dla poszczególnych kryteriów na wybranych obszarach rewitalizacji w odniesieniu do obszaru Miasta Pisz. Oto poszczególne kryteria, które zostały wymienione w LPR dla miasta Pisz: duża ilość obiektów o wartościach kulturowych lub położenie w obszarze wpisanym do rejestru zabytków lub objętym ochroną konserwatorską, zły stan techniczny istniejącej zabudowy, konieczność

poprawy funkcjonalności ruchu kołowego, ruchu pieszego i estetyki przestrzeni publicznej, szczególnie zniszczone otoczenie, niedostatecznie lub nieekonomiczne wykorzystanie przestrzeni, tendencje demograficzne, poziom wykluczenia społecznego i ubożenia społeczeństwa, występowanie zjawisk patologii społecznych - wysoki poziom przestępczości i wykroczeń, niski poziom aktywności gospodarczej, wysoka liczba imigrantów, grup etnicznych i mniejszościowych lub uchodźców.

Od rozdziału VI zaczyna właściwą część dokumentu. Zawarto tutaj bowiem **plan działań rewitalizacyjnych na terenie miasta Pisz** w ramach którego przewidziano do wykonania zadania o charakterze przestrzennym (techniczno-materialnym), gospodarczym, jak również działania o charakterze społecznym. Wszystkie te działania mają być wykonane w latach przyjętych do realizacji w Lokalnym Programie Rewitalizacji 2008-2015.

Plan działań przedstawia tabelaryczne zestawienie wykazu planowanych działań z wyszczególnieniem okresu realizacji zadań w poszczególnych latach, opisu projektu, instytucji finansującej- uczestniczącej a także łącznych nakładów w latach 2008 – 2015. Rozdział VII zawiera **plan finansowy realizacji rewitalizacji na lata 2007-2015**. Będą to środki własne budżetu Miasta, środki wspólnot mieszkaniowych budynków objętych programem rewitalizacji, środki Spółdzielni Mieszkaniowych w Pisz, środki z budżetu państwa, fundusze strukturalne Unii Europejskiej, partnerstwo publiczno-prywatne, kredyty, poręczenia. W rozdziale VII zawarto również zestawienie kosztów realizacji zadań w latach 2008-2015 z uwzględnieniem dotacji z funduszy strukturalnych i budżetu kraju.

Rozdział VIII zawiera **system wdrażania - wybór prawnej formy zarządzającego programem**. Określono, iż warunkiem obowiązywania Lokalnego Planu Rewitalizacji Miasta Pisz jako aktu prawa funkcjonującego w Pisz jest jego przyjęcie do realizacji na mocy Uchwały Rady Gminy w Pisz. Akt ten wskaże wolę Rady do zharmonizowanego jego rozwoju na zasadach określonych w Programie LPR. Ważnym elementem decydującym o skuteczności realizacji założeń i celów każdego dokumentu planistycznego jest skuteczny i przemyślany system jego wdrażania. Zadania przewidziane do realizacji w okresie 2008-2015 będą koordynowane i zarządzane przez Burmistrza Miasta Pisz.

Rozdział IX prezentuje **sposoby monitorowania, oceny i komunikacji społecznej**. W myśl Lokalnego Programu Rewitalizacji monitorowanie procesem systematycznego zbierania, raportowania i interpretowania danych. Dostarcza informacji o postępie realizacji i efektywności wdrażania poszczególnych projektów inwestycyjnych oraz programów jak i sposobie i prawidłowości wykorzystania udzielonej pomocy finansowej.

3.2. CEL PROGRAMU.

Celem Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta Pisz jest podniesienie jakości życia mieszkańców oraz podniesienie konkurencyjności zarówno Miasta, jak i Gminy w oparciu o działania sprzyjające długofalowemu rozwojowi gospodarczemu i społecznemu. Stanowi on również niezbędny instrument do ubiegania się o pomoc finansową z Unii Europejskiej.

Jeśli chodzi o poszczególne priorytetowe obszary jakie zostały wyodrębnione w LPR to zasadniczym celem rewitalizacji obszaru A jest ożywienie gospodarcze i społeczne, a także zwiększenie potencjału turystycznego i kulturalnego miasta, w tym nadanie

obiektom i zdegradowanym terenom miejskim nowych funkcji społecznych i gospodarczych.

Celem rewitalizacji na osiedlu „Stare Miasto”, które stanowi obszar B jest ożywienie życia publicznego i poprawa bezpieczeństwa mieszkańców osiedla poprzez przebudowę układu komunikacyjnego, budowę nowych parkingów, budowę zespołu sportowo-rekreacyjnego, budowę oświetlenia zewnętrznego, rekultywację terenów zielonych oraz adaptację pomieszczeń na świetlice osiedlowe.

Celem rewitalizacji na obszarze C jest ożywienie życia gospodarczego i publicznego na osiedlu oraz poprawa bezpieczeństwa mieszkańców osiedla poprzez przebudowę układu komunikacyjnego, budowę ścieżek rowerowych, rozbudowę placu zabaw dla dzieci i wydzielenie miejsc sportowo-rekreacyjnych, rozbudowę oświetlenia zewnętrznego oraz adaptację pomieszczeń na lokale użytkowe i świetlice osiedlową.

3.3. POWIĄZANIA Z INNYMI DOKUMENTAMI STRATEGICZNYMI.

Lokalny Program Rewitalizacji Miasta Pisz jest spójny z Regionalnym Programem Operacyjnym Warmia i Mazury na lata 2007-2013 (dokument przyjęty przez Zarząd Województwa Warmińsko-Mazurskiego w dniu 30 stycznia 2007 roku).

Program rewitalizacji miasta Pisz zgodny jest z dokumentami strategicznymi (mającymi największy wpływ na projekty zawarte w Lokalnym Programie Rewitalizacji):

- Narodowe Strategiczne Ramy Odniesienia 2007-2013;
- Strategią Rozwoju Kultury w Województwie Warmińsko-Mazurskim do roku 2015;
- Strategią Rozwoju Społeczno-Gospodarczego województwa warmińsko-mazurskiego do roku 2020;
- Strategią Rozwoju Turystyki w województwie Warmińsko-Mazurskim.
- Strategią Rozwoju Miasta Pisz.

Projekty odzwierciedlają również ustalenia zawarte z dokumentach planistycznych miasta Pisz: Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Miasta Pisz, Miejscowe Plany Zagospodarowania Przestrzennego na terenie Miasta Pisz.

Projekty zawarte w Lokalnym Programie Rewitalizacji Miasta Pisz są projektami komplementarnymi z Programami Operacyjnymi: **PO Infrastruktura i Środowisko** – w szczególności oś priorytetowa nr 12 – *Kultura i dziedzictwo kulturowe*, a także z osią priorytetową nr 2 – *Gospodarka odpadami i ochrona powietrza i ziemi*, **PO Rozwój Polski Wschodniej** – w szczególności priorytet nr 2 – *Wojewódzkie ośrodki wzrostu*.

4. CHARAKTERYSTYKA ISTNIEJĄCEGO STANU ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO

4.1. GEOLOGIA.

Obszar miasta i gminy Pisz leży w obrębie kredowej niecki, pochylonej w kierunku północnym. Pod składami kredowymi zalegają utwory jury, dewonu, syluru i kambru. Na marglach kredowych zalegają utwory trzeciorzędowe – głównie oligoceńskie i mioceneńskie piaski, przy czym prawie na całym obszarze gminy bezpośrednio pod czwartorzędem znajdują się warstwy mioceneńskie. Utwory czwartorzędowe mają na obszarze gminy Pisz znaczną miąższość: 150-200m na wschód od Śniardw i linii Pisz – Jeże oraz 100-150m na zachód od Pisy. Powierzchniowe utwory związane są ze zlodowaceniem bałtyckim oraz holocenem. Tereny położone w środkowej części powiatu piskiego niemal w całości zbudowane są

z osadów sandrowych, czyli piasków i żwirów, tworząc równinę sandrową. Wschodnia część terenu rozciąga się na południe od Orzysza nosi nazwę sandru Orzyskiego, natomiast zachodnia część – sandru Piskiego. Oba sandry oddzielone są od siebie szerokim południkowym obniżeniem, częściowo zatorfionym. W obniżeniu tym występują liczne jeziora, między innymi Roś. Równina sandrowa zbudowana jest od powierzchni z utworów piaszczysto-żwirowych. W spągowych warstwach w/w utworów stwierdzono występowanie gliny zwałowej lub utworów zastoiskowych: pyłów i iłów. W zagłębieniach bezodpływowych i w obniżeniach jeziornych prawie wszędzie występują torfy i osady jeziorne, których miąższość niejednokrotnie przekracza 10m.

4.2. GLEBY.

Gleby są odzwierciedleniem utworów macierzystych, z których powstały. Na obszarze całej gminy Pisz dominują bardzo słabe gleby piaszczyste, położone na terenach sandrowych. Znaczna część z nich jest obecnie zalesiona. Duże obszary zajmują gleby pochodzenia organicznego, w większości torfowe (torfy niskie) a także murszowe i mułowo-glejowe. Gleby takie zajmują obszary obniżeń, w tym przede wszystkim tereny pomiędzy jeziorem Roś a morenami nad brzegiem Śniardw, podmokłe równiny pomiędzy moreną denną na południowo-wschodnich obrzeżach gminy a rzeką Pisą oraz południowo-zachodnie krańce gminy. Stosunkowo najżyźniejsze są gleby gliniaste i piaszczyste na obszarach morenowych. Są to w większości gleby brunatne. Miejscami także występują gleby bielcowe i pseudobielcowe oraz czarne ziemie właściwe i zdegradowane. W dolinie Pisy spore obszary zajmują mady.

Z uwagi na znaczne zainwestowanie terenów znajdujących się w granicach opracowania Lokalnego Programu Rewitalizacji w większości występują tu gleby antropogeniczne o wysokim stopniu zanieczyszczenia i utwardzenia.

4.3 WODY POWIERZCHNIOWE I PODZIEMNE.

Miasto i gmina Pisz w całości leży w zlewni rzeki Pisy- która wypływając z Jeziora Roś odwadnia środkową i południową część Systemu Wielkich Jezior Mazurskich i uchodzi do Narwi w odległości około 50 km na południe od granic gminy. W granicach gminy długość rzeki wynosi 30km. Obszar opracowania znajduje się w bezpośredniej zlewni Pisy - płynącej wzdłuż wschodnich jego granic. Pisa jest główną rzeką odprowadzającą wody z Systemu Wielkich Jezior Mazurskich. Przepływ jej jest regulowany. Zgodnie z decyzją z 12.01.2001 r., wydaną z upoważnienia Wojewody Warmińsko-Mazurskiego, ważną do końca 2020 roku, maksymalny przepływ Pisy w Piszcu może wynosić 28 m³/s (dotyczy to okresu między 1.01, a 15.04). Jak wynika z uzasadnienia do w/w decyzji przy takim przepływie poziom wody na wodowskazie w Piszcu wyniesie 115,37 m npm.

Natomiast z charakterystyki hydrologicznej tego wodowskazu wynika, że maksymalny stan wody, obserwowany od 1921 roku, wyniósł 115,59 m npm. Część tarasu nadrzecznego w południowo-wschodniej części terenu opracowania leży poniżej wymienionych rzędnych możliwego zalewu. Według badań WIOŚ z lat 2000 i 2003, Pisa poniżej jeziora Roś prowadzi wody klasy II. Natomiast poniżej Piszca jej klasa czystości spada do III - ze względu na stan bakteriologiczny. Pozostałe wskaźniki nie przekraczają norm II klasy czystości. Pomiedzy tymi przekrojami odprowadzane są

ścieki z Pisz i okolic. W porównaniu do początków lat dziewięćdziesiątych stan wód w rzece na obydwu przekrojach poprawił się o jedną klasę.

Występujące na terenie opracowania wody gruntowe związane są wodami Pisy, która na ogół ma charakter drenujący. Poziom tych wód jest zbliżony do poziomu wód w Pisie lub nieco wyższy. Ten pierwszy poziom wodonośny zalega głęboko w bardziej miększym piaszczystym osadzie wodolodowcowym i jest jednocześnie podstawowym użytkowym, wydajnym poziomem wód podziemnych. Według Mapy Hydrogeologicznej Polski 1:200 000, pierwszy użytkowy poziom wodonośny zalega na głębokości do 20m i nie jest w sposób naturalny izolowany od powierzchni terenu.

Teren opracowania, wraz z miastem leży w obrębie jednego z głównych zbiorników wód podziemnych (o numerze 216). Według regionalnego opracowania hydrogeologicznego „Zasoby wód podziemnych z utworów czwartorzędowych regionu Wielkich Jezior Mazurskich”, wykonanego przez „Polgeol” w 1996 r., stopień podatności terenu na zanieczyszczenia czwartorzędowego poziomu wodonośnego, ze względu na stopień izolacji od powierzchni terenu oceniono jako silny i średni - czas przenikania do 10 lat.

4.4. KLIMAT.

Klimat Pisz, podobnie jak klimat Polski, odznacza się dużą różnorodnością i zmiennością typów pogody. Związane jest to z przemieszczaniem się frontów atmosferycznych i częstą zmiennością mas powietrza. Mazurska dzielnica klimatyczna - do której należy Pisz- jest najchłodniejsza w nizinnej części Polski, a związane jest to głównie z chłodnymi zimami i wiosnami. Średnia roczna temperatura w rejonie Pisz wynosi około 6,6°C. Najniższe średnie temperatury z wielolecia notowane są w styczniu i lutym (odpowiednio - 4,2°C i - 4,5°C), a najwyższe - w czerwcu, lipcu i sierpniu (odpowiednio: 16,5; 18,0 i 15,9°C). Roczne sumy opadów wynoszą średnio około 607 mm. Największe są latem (w lipcu i sierpniu około 86, 88 mm), a najmniejsze zimą (styczeń - marzec; 27 - 31 mm). Przeważają wiatry z kierunku zachodniego i północnego (po około 16%). Także dość znaczny udział mają wiatry z kierunku wschodniego (13,2 %). Częstość wiania wiatrów z pozostałych kierunków jest zbliżona do 10 %. Przeważają wiatry słabe i o średniej prędkości.

Na klimat lokalny ma wpływ rzeźba terenu. Generalnie korzystne warunki topoklimatyczne dla przebywania ludzi, występują na terenach wysoczyznowych. Na zboczach wysoczyzny klimat lokalny modyfikowany jest konfiguracją terenu i ekspozycją zboczy. Mniej korzystne warunki klimatyczne do stałego pobytu ludzi występują w obrębie obniżeń terenu.

Na obszarze opracowania dominują tereny charakteryzujące się dobrymi warunkami klimatu lokalnego do całorocznego i całodobowego pobytu ludzi. Niezbyt korzystnych warunków topoklimatycznych do całodobowego pobytu ludzi na obszarze opracowania należy się spodziewać na tarasie nadrzecznym.

4.5. KOPALINY.

Na terenie opracowania nie występują udokumentowane złoża kopalin znajdujące się w Krajowym Bilansie Zasobów Kopalin.

4.6. SZATA ROŚLINNA.

Teren powiatu to przede wszystkim lasy, które zajmują 40% jego powierzchni, porastają one obszary piaszczyste i podmokłe, koncentrując się na zachodzie, południowym zachodzie i północnym wschodzie. W lasach przeważają drzewostany sosnowe, liczną grupę stanowią również świerk, brzoza, olcha, dąb, jesion.

Na terenie objętym opracowaniem można wyróżnić następujące typy zieleni: zieleni osiedlową oraz zieleni parkową, a także zieleni tarasu nadrzecznego. Wśród gatunków drzew dominują gatunki liściaste. Zieleni osiedlowa to zarówno przestrzenie trawiaste, lokalnie pojedyncze drzewa i krzewy oraz ich grupy występujące w rejonie zabudowy osiedlowej. Do zieleni parkowej o charakterze zieleni samodzielnej zaliczono zieleni występującą na placu Daszyńskiego. Obejmuje ona skwery porośnięte zielenią niską (trawniki i kwietniki) oraz otaczające ją drzewa.

Taras nadrzeczny porasta głównie zieleni niska trawiasta. Wzdłuż brzegu rzeki rosną obecnie pojedyncze drzewa. Zieleni w mieście spełnia wiele istotnych funkcji takich jak funkcje ekologiczne, techniczne czy estetyczne. Zieleni nadrzeczna dodatkowo jest biofiltrem hamującym przedostawanie się zanieczyszczeń do wody.

5. CHARAKTERYSTYKA DZIAŁAŃ REWITALIZACYJNYCH

Obszar działań jaki obejmuje zakres Programu został podzielony na 3 obszary priorytetowe, koncentracji działań rewitalizacyjnych.

Obszar A stanowi część śródmieścia miasta Pisz na którą składają się:

- **Plac Daszyńskiego (rynek)** będący centralną częścią obszaru rewitalizowanego, a zarazem centralną częścią miasta. W myśl LPR Rynek jest przestrzenią publiczną, która w naturalny sposób gromadzi zarówno mieszkańców miasta jak i turystów, umożliwiając wypoczynek i rozrywkę. Przestrzeń w centralnej części miasta sprzyja organizowaniu imprez turystycznych i kulturalnych - festynów czy happeningów, jak i wspólnemu celebrowaniu uroczystości i wydarzeń ważnych dla miasta. Układ przestrzenny podkreśla zabytkowe fasady ratusza i kamienic, przypominając o historycznych walorach Pisz;

- **Plac przy ulicy Wyzwolenia**- położony w strefie przejścia pomiędzy rynkiem (Plac Daszyńskiego) a projektowanym turystycznym nadbrzeżem. Zgodnie z LPR łączące je ciągi piesze przebiegają po bokach placu, pozwalając na wygospodarowanie w środku, wydzielonego zielenią placu podwórkowo - rekreacyjnego dla otaczających budynków.

- **Nadbrzeże rzeki Pisy**. W myśl LPR projektuje się jako bulwar nadbrzeżny będący elementem turystycznego nadbrzeża biegnącego przez marinę, ruiny zamku, projektowany plac aż do kładki pieszej przy ulicy Młodzieżowej. W górnej części placu, poniżej trzech budynków mieszkalnych, zostanie zachowany i zmodernizowany istniejący skwer, opadający tarasami w stronę Pisy. Połowa placu, bezpośrednio przy rzece, zostanie pokryta utwardzoną nawierzchnią, uzupełniona małą architekturą i oświetleniem nadającym jej charakter turystycznego ciągu pieszego. W północnej części nadbrzeża projektowane jest miejsce na ogródek konsumpcyjny lub sezonowy punkt gastronomiczny.

- **Plac „Za kinem”**. Na terenie placu zgodnie z LPR planuje się zlokalizowanie części zaplecza parkingowego dla obszaru centrum; miejsca parkingowe umieszczone zostaną przy ciągu pieszo-jezdnym łączącym ulicę Kościuszki i ulicę 1-go Maja. Projektowane

zagospodarowanie podkreśli zabytkowy budynek plebani ewangelickiej. Modernizuje się budynek przy ul. 1-go Maja / budynek handlowo-usługowy/.

Programem rewitalizacji objętych zostanie 16 budynków, zlokalizowanych w obrębie wyżej wymienionych placów: ratusz, budynki przy Placu Daszyńskiego 1,2,8,9,11,12,14, budynek przy ul. Wojska Polskiego 2, budynki przy ul. Rybackiej 2, 4, budynki przy ul. Wyzwolenia 1, 2, 3, 4.

Obszar B stanowi swoiste przedłużenie podstawowego obszaru rewitalizacji i powinien stanowić kolejny krok w procesie rewitalizacji, lecz nie zmieni swojej funkcji w przypadku braku realizacji projektów z Obszaru A.

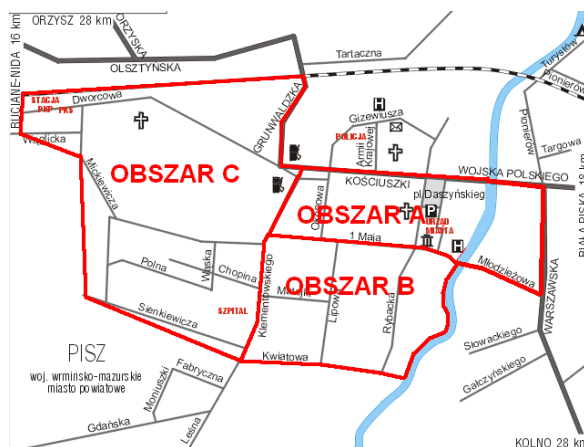
Obszar zlokalizowany w centralnej części miasta objętej nadzorem Konserwatora Zabytków w rejonie ulic: Lipowa, 1 Maja. Rejon ten zabudowany jest pięcioma budynkami mieszkalnymi, wielorodzinnymi, wzniesionymi w latach 1976-1982, z których dwa (przy ul. Kościuszki 3 i 5) mają w parterze lokale usługowe. W rejonie znajduje się tylko jeden parking o utwardzonej powierzchni, pozostałe place postojowe posiadają nawierzchnie nieutwardzone.

Teren ten zabudowany jest dziewięcioma budynkami wielorodzinnymi, trzema budynkami handlowymi oraz jednym budynkiem administracyjno-biurowym. Część budynków wybudowano w latach 1972-1975, inne w latach 1984-1985, a jeden w roku 2002. Stan techniczny budynków wybudowanych w latach 70-tych jest zły, natomiast pozostałych można określić jako zadowalający.

Obszar C to obszar typowej zabudowy z „wielkiej płyty”. Osiedle wielorodzinne tworzą zespół budynków mieszkalnych, wielorodzinnych wraz z drogami osiedlowymi, chodnikami, parkingami itp.

W myśl LPR głównym mankamentem osiedla w chwili obecnej jest zły układ komunikacyjny, a także brak jakichkolwiek elementów infrastruktury oraz pomieszczeń stwarzających możliwości organizacji życia kulturalnego, rekreacyjnego lub sportowego.

W Obszarze C znajduje się również obiekt dworca PKP i PKS, są to obszary mocno zdegradowane, które wymagają natychmiastowego rozpoczęcia procesu rewitalizacji.

Źródło: Mapa z obszarami objętymi LPR opracowana przez firmę INPLUS.

W ramach programu rewitalizacji przewidziano do wykonania zadania o charakterze przestrzennym (techniczno-materiałnym), gospodarczym, jak również działania o charakterze społecznym. Wszystkie te działania zostaną wykonane w latach przyjętych do realizacji w Lokalnym Programie Rewitalizacji 2008-2015.

W myśl Programu do zadań o charakterze przestrzennym należą:

- Plac Daszyńskiego - roboty rozbiórkowe zewnętrzne - place, drogi, parkingi (Obszar A).
- Plac Daszyńskiego - roboty zewnętrzne - place, drogi, parkingi (Obszar A);
- Plac za kinem - roboty rozbiórkowe zewnętrzne - place, drogi, parkingi (Obszar A);
- Plac za kinem - roboty zewnętrzne - place, drogi, parkingi (Obszar A);
- Plac przy ul. Wyzwolenia - roboty rozbiórkowe zewnętrzne - place, drogi, parkingi (Obszar A);
- Plac przy ul. Wyzwolenia - roboty zewnętrzne - place, drogi, parkingi (Obszar A);
- Bulwar nadbrzeżny - roboty zewnętrzne - place, drogi, parkingi (Obszar A);
- Place - roboty rozbiórkowe zewnętrzne - wycinka drzew (Obszar A);
- Plac Daszyńskiego i tereny przyległe - roboty elektryczne (Obszar A);
- Plac Daszyńskiego i tereny przyległe - zewnętrzne instalacje sanitarne (Obszar A);
- Renowacja ratusza i biblioteki dostosowanie do potrzeb Centrum Rozwoju Przedsiębiorczości (Obszar A);
- Renowacja budynku przy ul. Wojska Polskiego 2 i adaptacja (Obszar A);
- Renowacja budynku przy ul. Wyzwolenia 1 i adaptacja pod funkcje usługowe do obsługi ruchu turystycznego wzdłuż nabrzeża rzeki Pisy - (Obszar A);
- Renowacja budynku przy ul. Wyzwolenia 2 i adaptacja pod funkcje usługowe do obsługi ruchu turystycznego wzdłuż nabrzeża rzeki Pisy- (Obszar A);
- Renowacja budynku przy ul. Wyzwolenia 3 i adaptacja pod funkcje usługowe do obsługi ruchu turystycznego wzdłuż nabrzeża rzeki Pisy- (Obszar A);
- Renowacja budynku przy ul. Wyzwolenia 4 i adaptacja pod funkcje usługowe do obsługi ruchu turystycznego wzdłuż nabrzeża rzeki Pisy - (Obszar A);
- Renowacja budynku przy ul. Rybackiej 2 i adaptacja pod funkcje usługowe (Obszar A);
- Renowacja budynku przy ul. Rybackiej 4 (Obszar A);
- Renowacja budynku przy Placu Daszyńskiego 1 (Obszar A);
- Renowacja budynku przy Placu Daszyńskiego 2 (Obszar A);
- Renowacja budynku przy Placu Daszyńskiego 8 (Obszar A);
- Renowacja budynku przy Placu Daszyńskiego 9 (Obszar A);
- Renowacja budynku przy Placu Daszyńskiego 14 (Obszar A);
- Termomodernizacja budynku przy ulicy Kościuszki 7/Okopowa 8 (Obszar A);
- Modernizacja budynku mieszkalnego przy ulicy Klementowskiego 11 (Obszar B);
- Renowacja budynku przy Placu Daszyńskiego 11 (Obszar A);
- Renowacja budynku przy ulicy Wojska Polskiego 6;
- Renowacja budynku przy ulicy Wojska Polskiego 8.

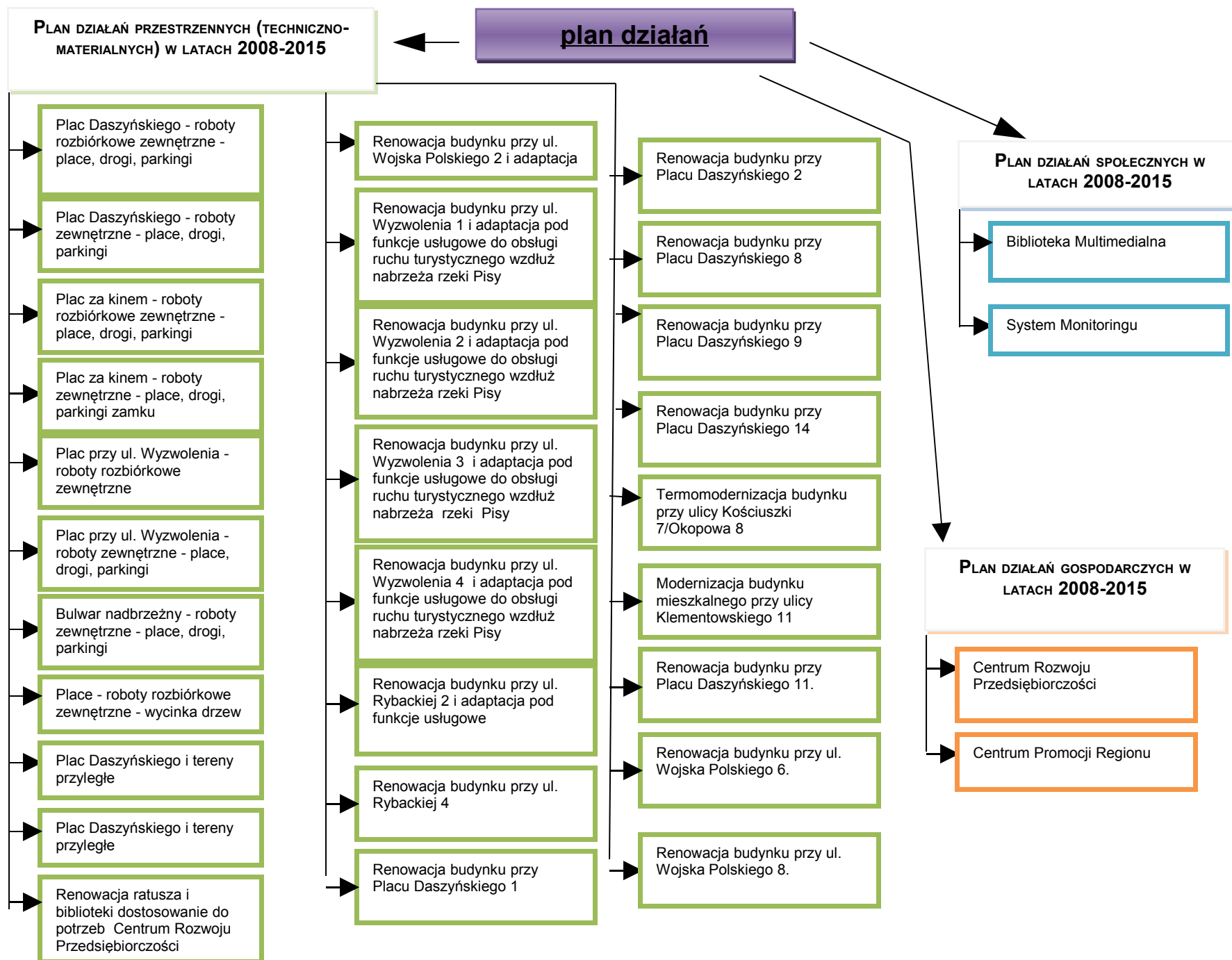
W myśl Programu do zadań o charakterze gospodarczym należą:

- Centrum Rozwoju Przedsiębiorczości;
- Centrum Promocji Regionu.

W myśl Programu do zadań o charakterze społecznym należą:

- Biblioteka Multimedialna;
- System Monitoringu.

Poniżej przedstawiono plan działań Lokalnego Programu Rewitalizacji zaprezentowany w postaci schematu:

6. POTENCJALNE ZMIANY W ŚRODOWISKU PRZY DOTYCHCZASOWYM UŻYTKOWANIU (WARIANT ZEROWY – PRZY BRAKU PROGRAMU).

Przewiduje się, że brak realizacji LPR spowodowałby następujące skutki:

- Dalsza degradacja terenów zielonych, budynków zniszczonych, oraz zaniedbanych placów.
- Spadek poczucia bezpieczeństwa.
- Wzrost zachowań patologicznych (dewastacja terenów zielonych, zaśmiecanie itp.) wynikająca z braku pracy.
- Pogorszenie się stanu technicznego budynków zabytkowych spełniających ważne funkcje dla mieszkańców miasta.
- Pogorszenie stanu technicznego istniejącej zabudowy, szczególnie o funkcji mieszkalnej i usługowej.
- Pogorszenie stanu zagospodarowania terenów „wewnątrz” osiedli mieszkaniowych.
- Pogorszenie stanu budynków komunalnych w mieście.
- Zwiększenie bezrobocia, zwłaszcza strukturalnego i patologii społecznych;
- Niski poziom aktywności gospodarcze.
- Zmiany demograficzne.
- Brak szeroko rozumianego ładu przestrzennego w mieście.

Reasumując, należy stwierdzić, iż korzystnym z punktu widzenia środowiska przyrodniczego i zdrowia ludzi jest wariant doprowadzenia do realizacji celów i zadań przestrzennych, gospodarczych i społecznych zapisanych w LPR. Realizacja tych celów i działań doprowadzi do ogólnej poprawy stanu środowiska przyrodniczego oraz poprawy wizerunku miasta.

7. STAN ISTNIEJĄCY NA OBSZARACH PODLEGAJĄCYCH OCHRONIE W MYŚL USTAWY Z DNIA 16 KWIETNIA 2004 R. O OCHRONIE PRZYRODY (Dz. U. Nr 92, poz. 880 z późn. zm.) NA TERENIE OBJĘTYM PROGRAMEM

W myśl ustawy „O ochronie Przyrody” formami ochrony przyrody są:

- parki narodowe- na omawianym terenie nie występują parki narodowe;
- rezerваты przyrody- na omawianym terenie nie występują rezerваты przyrody;
- parki krajobrazowe- na omawianym terenie nie występują parki krajobrazowe;
- obszary chronionego krajobrazu - obszar opracowania znajduje się poza Obszarem Chronionego Krajobrazu.
- obszary Natura 2000 - omawiany teren nie znajduje się w Obszarze Natura 2000;
- pomniki przyrody – zgodnie ze spisem pomników przyrody w woj. Warmińsko-mazurskim – stan na 2007 rok na omawianym terenie występuje pomnik przyrody klon tatarski o nr ew. 546 zlokalizowany przy ul. Kwiatowej 4;
- stanowiska dokumentacyjne- na omawianym terenie nie występują stanowiska dokumentacyjne;

- użytki ekologiczne – na omawianym terenie nie występują użytki ekologiczne.
- zespoły przyrodniczo-krajobrazowe – na omawianym terenie nie występują zespoły przyrodniczo-krajobrazowe.

8. GŁÓWNE CELE OCHRONY ŚRODOWISKA USTANOWIONE NA SZCZEBLU MIĘDZYNARODOWYM, WSPÓLNOTOWYM I KRAJOWYM ORAZ ICH UWZGLĘDNIENIE PODCZAS OPRACOWYWANIA PROJEKTU PROGRAMU.

Każdy dokument o charakterze kierunkowym wyrażający wolę polityczną dla przyszłych zamierzeń tworzony jest w oparciu, m.in. o uwarunkowania zewnętrzne, na które składają się ustalenia innych dokumentów na szczeblu międzynarodowym, krajowym, regionalnym i lokalnym. W dokumentach tych ważne miejsce zajmują zagadnienia ochrony środowiska i zrównoważonego rozwoju.

Polityka ochrony środowiska jest jedną z polityk wspólnotowych Unii Europejskiej o charakterze horyzontalnym. Jej zakres obejmuje wszystkie dziedziny życia społeczno-gospodarczego.

Lokalny Program Rewitalizacji Miasta Pisz zgodny jest z priorytetami i celami dokumentów strategicznych i programowych.

Podstawowym dokumentem w zakresie ochrony środowiska ustanowionym przez Unię Europejską jest **VI Program Działań Wspólnoty Europejskiej w dziedzinie ochrony środowiska „Środowisko 2010: nasza przyszłość nasz wybór**. Wyznacza on ramy strategicznej polityki wspólnotowej na okres 10 lat (lata 2001 – 2010).

Wyznacza cztery główne i priorytetowe obszary związane z ochroną środowiska: przeciwdziałania zmianie klimatu, działania w sprawie przyrody i różnorodności biologicznej, działania w sprawie środowiska naturalnego, zdrowia i jakości życia, zrównoważone wykorzystanie gospodarki zasobami naturalnymi i odpadami.

Program ten promuje pełną integrację wymagań ochrony środowiska z działaniami Wspólnoty. Zgodnie z założeniami Programu, wszelkie działania podejmowane na poziomie Wspólnoty cechować powinno całościowe podejście do zagadnień ochrony środowiska i zdrowia ludzi, z uwzględnieniem wymagań zrównoważonego rozwoju.

Dokumentami programowymi szczebla krajowego są:

- Polityka Ekologiczna Państwa
- Strategiczne Wytyczne Wspólnotowe
- Narodowe Strategiczne Ramy Odniesienia 2007-2013
- Strategia Rozwoju Kraju w latach 2007- 2015.

Dokumenty programowe szczebla regionalnego:

- Strategia Rozwoju Kultury w Województwie Warmińsko-Mazurskim do roku 2015;
- Strategia Rozwoju Społeczno-Gospodarczego województwa warmińsko-mazurskiego do roku 2020;
- Strategia Rozwoju Turystyki w województwie Warmińsko-Mazurskim;
- Strategia Rozwoju Miasta Pisz,

- Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Miasta Pisz;
- Miejscowe Plany Zagospodarowania Przestrzennego na terenie Miasta Pisz.
- PO Infrastruktura i Środowisko – w szczególności oś priorytetowa nr 12 – *Kultura i dziedzictwo kulturowe*, a także z oś priorytetowa nr 2 – *Gospodarka odpadami i ochrona powietrza ziemi*,
- PO Rozwój Polski Wschodniej – w szczególności priorytet nr 2 – *Wojewódzkie ośrodki wzrostu*.

Nadrzędnym, strategicznym celem **Polityki Ekologicznej Państwa** jest zapewnienie bezpieczeństwa ekologicznego kraju (mieszkańców, zasobów przyrodniczych i infrastruktury społecznej) i tworzenie podstaw do zrównoważonego rozwoju społeczno – gospodarczego.

Realizacja tego celu osiągnana będzie poprzez niezbędne działania organizacyjne, inwestycyjne, tworzenie regulacji dotyczących zakresu korzystania ze środowiska. Polityka Ekologiczna przedstawia cele w zakresie rozwiązań systemowych, ochrony dziedzictwa przyrodniczego i racjonalnego użytkowania zasobów przyrodniczych, zrównoważonego użytkowania surowców i energii, ochrony zdrowia i bezpieczeństwa ekologicznego oraz ochrony klimatu.

Strategiczne Wytyczne Wspólnotowe – założenia koncentrują się w dużej mierze na problemach i szansach obszarów miejskich. Wytycza terytorialny wymiar polityki spójności, wskazuje na konieczność podjęcia działań promujących wewnętrzną spójność w obszarach miejskich, zmierzających do poprawy sytuacji dzielnic kryzysowych. Przeprowadzone w tych dzielnicach działania nie tylko przeciwdziałają zjawiskom rozrostu miast i suburbanizacji, ale przede wszystkim prowadzą do promocji przedsiębiorczości, lokalnego zatrudnienia i rozwoju społeczności lokalnych.

Narodowe Strategiczne Ramy Odniesienia 2007-2013 – to strategia rozwoju społeczno - gospodarczego kraju, z określonymi celami polityki spójności w Polsce w latach 2007-2013 oraz określonym systemem wdrażania funduszy unijnych w ramach budżetu Wspólnoty na lata 2007-2013. Jednym z celów jest „Wzrost konkurencyjności polskich regionów i przeciwdziałanie ich marginalizacji społecznej, gospodarczej i przestrzennej”.

Strategia Rozwoju Kraju w latach 2007- 2015 - określa cele i priorytety w obszarze rozwoju społeczno – gospodarczego Polski oraz przedstawia warunki, które powinny ten rozwój zapewnić. Głównym celem Strategii jest podniesienie poziomu i jakości życia mieszkańców: poszczególnych obywateli i rodzin przy pełnym wykorzystaniu możliwości pojawiających się w związku z obecnością Polski w Unii Europejskiej.

Lokalny Program Rewitalizacji Miasta Pisz

Lokalny Program Rewitalizacji Miasta Pisz jest spójny z Regionalnym Programem Operacyjnym Warmia i Mazury na lata 2007-2013 (dokument przyjęty przez Zarząd Województwa Warmińsko-Mazurskiego w dniu 30 stycznia 2007 roku).

Osie priorytetowe Regionalnego Programu Operacyjnego Warmia i Mazury na lata 2007-2013 – możliwość finansowania zewnętrznego: przedsiębiorczość, turystyka, infrastruktura społeczna, rozwój, restrukturyzacja i rewitalizacja miast, infrastruktura transportowa regionalna i lokalna, środowisko przyrodnicze, infrastruktura społeczeństwa informatyczna.

Program rewitalizacji Pisz jest zgodny jest również z dokumentami strategicznymi (mającymi największy wpływ na projekty zawarte w Lokalnym Programie Rewitalizacji): **Narodowe Strategiczne Ramy Odniesienia 2007-2013** – dokument programowy stanowiący podstawę planowania poszczególnych dziedzin interwencji strukturalnych.

Strategią Rozwoju Kultury w Województwie Warmińsko-Mazurskim do roku 2015. Opracowany dokument stanowi rozwinięcie celu strategicznego - Bogactwo dziedzictwa i kultury regionu istotnym czynnikiem rozwoju społeczno-gospodarczego, określonego jako jeden z ośmiu priorytetowych obszarów Strategii rozwoju kultury w województwie warmińsko-mazurskim.

W strategii rozwoju kultury zawarte są trzy główne obszary, dla których określone zostały cele szczegółowe.

Obszar: Ochrona dziedzictwa kulturowego

Obszar: Organizacja i prowadzenie działalności kulturalnej

Obszar: Komunikacja społeczna, środki masowego przekazu w kulturze

Zgodność Lokalnego Programu Rewitalizacji ze Strategią Rozwoju Kultury przejawia się w obszarze: Ochrona dziedzictwa kulturowego.

Strategią Rozwoju Społeczno-Gospodarczego województwa warmińsko-mazurskiego do roku 2020. Opracowany dokument stanowi rozwinięcie celu strategicznego – Konkurencyjna gospodarka i Otwarte społeczeństwo, określonego jako jeden z trzech priorytetowych obszarów Strategii rozwoju społeczno-gospodarczego województwa warmińsko-mazurskiego.

W strategii rozwoju kultury zawarte są trzy główne cele strategiczne:

Cel: Wzrost konkurencyjności gospodarki

Cel: Wzrost aktywności społecznej

Cel: Wzrost liczby i jakości połączeń sieciowych

Zgodność Lokalnego Programu Rewitalizacji ze Strategią Rozwoju Społeczno-Gospodarczego przejawia się w celu: Wzrost konkurencyjności gospodarki i Wzrost aktywności społecznej.

Strategią Rozwoju Turystyki w województwie Warmińsko-Mazurskim. Opracowany dokument stanowi rozwinięcie celu strategicznego – Maksymalne i dynamiczne wykorzystanie predyspozycji turystycznych regionu, określonego jako jeden z dwóch priorytetowych celów Strategii rozwoju turystyki w województwie warmińsko-mazurskim. W strategii rozwoju kultury zawarte są dwa główne cele strategiczne:

Cel: Zwiększenie kapitału inwestycyjnego w turystyce

Cel: Maksymalne i dynamiczne wykorzystanie predyspozycji turystycznych regionu

Zgodność Lokalnego Programu Rewitalizacji ze Strategią Rozwoju Społeczno-Gospodarczego przejawia się w celu: Maksymalne i dynamiczne wykorzystanie predyspozycji turystycznych regionu,

Strategią Rozwoju Miasta Pisz, dokumentem, który w sposób pełny przedstawia wizję, warianty rozwoju oraz cele strategiczne wyznaczone dla miasta Pisz.

Projekty odzwierciedlają również ustalenia zawarte z dokumentach planistycznych miasta Pisz:

- **Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Miasta Pisz;**

- **Miejscowe Plany Zagospodarowania Przestrzennego na terenie Miasta Pisz.**

Projekty zawarte w Lokalnym Programie Rewitalizacji Miasta Pisz są projektami komplementarnymi z Programami Operacyjnymi:

PO Infrastruktura i Środowisko – w szczególności oś priorytetowa nr 12 – *Kultura i dziedzictwo kulturowe*, a także z osią priorytetową nr 2 – *Gospodarka odpadami i ochrona powietrza ziemi*.

PO Rozwój Polski Wschodniej – w szczególności priorytet nr 2 – *Wojewódzkie ośrodki wzrostu*.

9. **ANALIZA I OCENA PRZEWIDYWANYCH ZNACZĄCYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO ZWIĄZANYCH Z REALIZACJĄ PROGRAMU.**

Przewidywane skutki realizacji Programu nie wpłyną negatywnie na środowisko oraz zdrowie ludzi.

Ważnym elementem rewitalizacji jest uporządkowanie przestrzeni publicznych (Plac Daszyńskiego, Plac za kinem, Plac przy ul. Wyzwolenia) poprzez roboty rozbiórkowe zewnętrzne - place, drogi, parkingi. Plac Daszyńskiego jest bowiem centralną częścią obszaru rewitalizowanego, a zarazem centralną częścią miasta. Rynek jest przestrzenią publiczną, która w naturalny sposób gromadzi mieszkańców miasta jak i turystów, umożliwiając wypoczynek i rozrywkę. Układ przestrzenny podkreślają zabytkowe fasady ratusza i kamienic, przypominając o historycznych walorach Pisz. Rynek stanowiłby idealne miejsce spotkań, o unikatowym wyglądzie i klimacie, jako miejsce organizacji wszelkiego rodzaju imprez. Nie jest to jednak miejsce wyobcowane ze struktury miasta – przeciwnie – powinno funkcjonować jako spójny element miejskiego systemu przestrzeni publicznych oferowanych mieszkańcom i turystom.

Z kolei Plac przy ulicy Wyzwolenia położony w strefie przejścia pomiędzy rynkiem (Plac Daszyńskiego) a projektowanym turystycznym nadbrzeżem. Łączące je ciągi piesze przebiegają po bokach placu, pozwalając na wygospodarowanie w środku, wydzielonego zielenią placu podwórkowo - rekreacyjnego dla otaczających budynków.

Realizacja tych działań doprowadzi do tego, iż omawiane tereny będą stanowiły harmonijną całość oraz uwzględni w przyporządkowanych relacjach wszelkie

uwarunkowania i wymagania funkcjonalne, gospodarczo- społeczne, środowiskowe, kulturowe, oraz kompozycyjno estetyczne. Celem w/w działań jest również zagwarantowanie ładu przestrzennego, który przede wszystkim ujednolici zabudowę pod względem formy architektonicznej.

Odnowienie punktu centralnego miasta doprowadzi do ożywienia centrum i stworzenia charakterystycznego obszaru, który stanie się miejscem spotkań, imprez kulturalnych i odwiedzin przez potencjalnych turystów. Planowane działania przyczynią się w sposób jednoznaczny do wzrostu wartości przestrzeni materialnej – zarówno w sferze publicznej (co będzie wiązało się z inwestycjami związanymi z renowacją budynków. Należy spodziewać się napływu kapitału w związku z inwestycjami w sektor handlowo-usługowy i rozrywkowy – znaczne zwiększenie liczby osób przebywających w centrum miasta w tym turystów, podniesie popyt na działalności handlowe oraz rozrywkowe (gastronomia, itp.).

Zasadniczym celem rewitalizacji jest ożywienie gospodarcze i społeczne, a także zwiększenie potencjału turystycznego i kulturalnego miasta, w tym nadanie obiektom i zdegradowanym terenom miejskim nowych funkcji społecznych i gospodarczych. Renowacja budynków doprowadzi do poprawy estetyki tej części miasta a także sprawi, iż zostanie zatrzymana dalsza degradacja budynków i terenów znajdujących się wokół, poprawi się jakość lokali mieszkalnych oraz stan środowiska przyrodniczego – tkanki zielni miejskiej.

Działania rewitalizacyjne obejmują bulwar nadbrzeżny na który składają się roboty zewnętrzne - place, drogi, parkingi. Zostanie min. zachowany i zmodernizowany istniejący skwer, opadający tarasami w stronę Pisy.

Rewitalizacja ma na celu podniesienie estetyki otoczenia poprzez w/w działania, co powinno mieć pozytywny wpływ na środowisko przyrodnicze. Powstająca zieleń pełniła będzie funkcję ekologiczną, rekreacyjną i zdrowotną – wpłynie ona bowiem na złagodzenie lub eliminację uciążliwości życia w mieście. Ponadto w/w tereny będą kształtowały układy urbanistyczne oraz wprowadzą ogólny ład przestrzenny oraz nadadzą specyficzny i indywidualny charakter miastu. W/w zieleń będzie spełniała wiele funkcji. Jedną z nich jest produkcja tlenu i usuwanie dwutlenku węgla z otoczenia. Ponadto w/w zieleń będzie absorbowała zanieczyszczenia powietrza.

Poprawa sytuacji w zakresie komunikacji doprowadzi do polepszenia ich stanu nawierzchni, a tym samym do zmniejszenia hałasu oraz zmniejszenia emisji zanieczyszczeń komunikacyjnych. Jeśli chodzi o aspekt przyrodniczy w/w działanie może powodować zmniejszenie hałasu, który kształtuje ruch uliczny.

Wszystkie działania przestrzenne przewidziane w LPR miasta Pisz niewątpliwie służą poprawie istniejącego zagospodarowania poprzez min.: uporządkowanie i zagospodarowanie terenów zieleni, adaptację i modernizację obiektów zniszczonych i zdegradowanych, prace konserwatorskie i rewaloryzacje obiektów, zwiększenie bezpieczeństwa użytkowania obiektów, renowację starej tkanki urbanistycznej oraz ograniczenie negatywnych skutków społecznych.

Realizacja w/w założeń następowała będzie poprzez działania inwestycyjne, do których mogą należeć min.: termomodernizacja obiektów, wymiana stolarki okiennej i drzwiowej, renowacja zniszczonych elewacji, niezbędne zmiany konstrukcyjne obiektów zniszczonych, które zostają wymuszone modernizacją i adaptacją budynków,

estetyzacja tkanki zieleni miejskiej.

W/w działania z uwagi na istniejące zagospodarowanie można oceniać całościowo pozytywnie. Można liczyć się oczywiście z przejściowymi negatywnymi oddziaływaniami na człowieka, do których należy hałas, jednak są to oddziaływania typowe dla procesu inwestycyjnego. Ostatecznie efektem modernizacji budynków będzie zmniejszenie oddziaływania hałasu komunikacyjnego, poprawa termoizolacyjności budynków a tym samym zmniejszenie emisji gazów i pyłów powstających w procesie spalania paliw służących do ogrzania budynków, zmiany w nawierzchniach placów, dróg parkingów będą zmniejszały hałas typu komunikacyjnego, znacząca oprawa estetyki budynków, zagospodarowanie zdegradowanych powierzchni biologicznie czynnych zielenią urządzoną, uporządkowanie i zagospodarowanie terenów zanieczyszczonych, które w chwili obecnej negatywnie oddziałują o środowisko (emisja zanieczyszczeń do gleb i wód podziemnych).

Należy stwierdzić, iż żadne z działań rewitalizacyjnych nie należy do rodzaju przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko w myśl Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2004r. w sprawie określenia rodzajów przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko oraz szczegółowych uwarunkowań związanych z kwalifikowaniem przedsięwzięcia do sporządzenia raportu o oddziaływaniu na środowisko.

10. PROGNOZOWANE SKUTKI WPLYWU REALIZACJI PROGRAMU NA POSZCZEGÓLNE KOMPONENTY ŚRODOWISKA.

• RÓŻNORODNOŚĆ BIOLOGICZNA

Na terenach zurbanizowanych różnorodność biologiczna zapewniana jest przede wszystkim przez zieleni przestrzeni publicznych, tj. zieleńce, skwery, bulwary a także zieleni nadrzeczną i towarzyszącą zabudowie.

W tym kontekście podnoszenie estetyki otoczenia na obszarach rewitalizowanych poprzez ponowne zagospodarowanie terenów zielonych przy uwzględnieniu istniejącej zieleni, poprzez modernizację istniejącego skweru, opadającego tarasami w stronę Pisy i placów nie powinno znacząco wpłynąć na zastaną różnorodność biologiczną. Możliwe jest oczywiście uzupełnienie lub wymiana istniejącej zieleni jednak powinna być to zieleni gatunków już istniejących.

• LUDZIE

Przewidywane działania nie wpłyną negatywnie na zdrowie, bezpieczeństwo ludzi. Należy przypuszczać, iż zagospodarowanie terenów zielonych oraz placów sprawi, iż tereny objęte rewitalizacją stanowią będą miejsce rekreacji i odpoczynku dla mieszkańców miasta oraz przebywających tam turystów, stąd przewiduje się pozytywne oddziaływanie. Przewiduje się, iż estetyzacja zabudowy spowoduje ożywienie terenów do tej pory uważanych za mało atrakcyjne, a tym samym poprawi się bezpieczeństwo. Ponadto działania rewitalizacji mają na celu zwiększenie bezpieczeństwa a osiedlu stanowiącym obszar C poprzez przebudowę układu komunikacyjnego, budowę ścieżek rowerowych, rozbudowę placu zabaw dla dzieci i wydzielenie miejsc sportowo-rekreacyjnych, rozbudowę oświetlenia zewnętrznego oraz adaptację pomieszczeń na lokale użytkowe i świetlicę osiedlową.

Ponadto, dzięki realizacji projektu rewitalizacji, mogą powstać instytucje użyteczności publicznej, w tym instytucje, których zadaniem będzie rozwiązywanie problemów patologicznych w społeczeństwie.

- **POWIERZCHNIA ZIEMI I GLEBY.**

Realizacja działań nie spowoduje negatywnego wpływu na powierzchnię ziemi i gleby. W programie rewitalizacji nie przewiduje się budowy nowych obiektów, które zmniejszyłyby znacząco powierzchnię biologicznie czynną w mieście. Należy przypuszczać, iż po oczyszczeniu, uporządkowaniu, przebudowie i zagospodarowaniu terenów objętych rewitalizacją nastąpią pozytywne zmiany w glebie zwłaszcza na terenie projektowanego podwórka rekreacyjnego, które obecnie jest miejscem zaniedbanym. Należy liczyć się z tym, iż może nastąpić lokalna wymiana części gleby, która będzie dostosowana do warunków bytowych nasadzanych roślin. Przewiduje się, iż rewitalizacja obiektów wskazanych w Programie spowoduje wprowadzenie nowej zieleni towarzyszącej zabudowie, która wpłynie korzystnie na powierzchnię gleby. Miejsca nasadzeń lub utrzymania zieleni wskazano w LPR na rysunku w rozdziale III „Założenia programu rewitalizacji”.

- **WODY PODZIEMNE I POWIERZCHNIOWE.**

Istniejące zainwestowanie zabezpiecza przed przedostaniem się ścieków do gleby, wód powierzchniowych i podziemnych. Realizacja założeń Programu Rewitalizacji w żaden sposób nie zmieni istniejącego zainwestowania, jak również nie przewiduje działań, które mogłyby stać się potencjalnym zagrożeniem dla wód powierzchniowych i podziemnych.

Tylko informacyjnie wskazuje się, iż w istniejącym zagospodarowaniu terenu powstaje wiele rodzajów odpadów. Szczególnie istotne dla prawidłowej gospodarki odpadami jest: prowadzenie segregacji odpadów, stosowanie technologii minimalizujących ilości wytwarzanych odpadów, przechowywanie i magazynowanie odpadów w szczególności niebezpiecznych, w szczelnych pojemnikach. Spełnienie powyższych warunków nie doprowadza do zagrożeń dla jakości wód podziemnych, co ma szczególne znaczenie z uwagi na położenie całego obszaru objętego opracowaniem na terenie GZWP nr 216.

- **ZANIECZYSZCZENIE POWIETRZA ATMOSFERYCZNEGO.**

Podwyższone stężenie zanieczyszczeń atmosferycznych występuje głównie:

- w obrębie zabudowy w sezonie grzewczym - jako skutek emisji niskiej z palenisk domowych;
- w pobliżu dróg - jako efekt wzmożonego ruchu pojazdów.

Realizacja działań przewidzianych w Programie nie spowoduje negatywnego transgenicznego oddziaływania w zakresie zanieczyszczeń powietrza atmosferycznego.

Można przewidywać, iż termomodernizacja obiektów, wymiana stolarki okiennej i drzwiowej, spowoduje mniejsze zapotrzebowanie na ciepło wytwarzane w indywidualnych lub lokalnych kotłowniach a tym samym nastąpi mniejsze spalanie surowców energetycznych powodujących emisję gazów i pyłów do atmosfery.

- **KLIMAT.**

Zmiany w lokalnych stosunkach klimatycznych nie będą odbiegały od już istniejących, wynikających z obecnego zainwestowania. Przewidziane działania nie wpływają na warunki klimatu lokalnego.

- **HAŁAS.**

Etap realizacji działań dotyczących renowacji budynków, nie powinien stwarzać dodatkowych zagrożeń akustycznych w środowisku, pod warunkiem, że prace budowlane nie będą prowadzone w porze nocnej.

Nadmierny hałas jest jednym z głównych czynników oddziałujących w sposób negatywny na otaczające środowisko w tym głównie na ludzi.

Poprawa sytuacji w zakresie infrastruktury drogowej miasta może powodować zmniejszenie hałasu, który kształtuje ruch uliczny. Remont, modernizacja odcinków dróg doprowadzi do polepszenia ich stanu, a tym samym do zmniejszenia hałasu oraz zmniejszenia emisji zanieczyszczeń komunikacyjnych.

Można liczyć się oczywiście z przejściowymi negatywnymi oddziaływaniami na człowieka, do których należy hałas, jednak są to oddziaływania typowe dla procesu inwestycyjnego. Ostatecznie efektem renowacji budynków oraz modernizacji placów będzie zmniejszenie oddziaływania hałasu komunikacyjnego w budynkach.

- **SZATA ROŚLINNA.**

Planowane działania nie wpłyną negatywnie na szatę roślinną. Już samo założenie Programu Rewitalizacji zakłada polepszenie zagospodarowania i funkcjonowania terenów objętych programem. Wprowadzenie nowej zieleni, przypuszczalnie wprowadzenie zieleni towarzyszącej zabudowie, wpłynie korzystnie na otoczenie. Istotne jest, aby wprowadzana zieleń charakteryzowała się odpowiednim doбором i zróżnicowaniem gatunkowym oraz gęstością nasadzeń. Wówczas będzie nie tylko wpływać na wzrost różnorodności biologicznej, ale także podniesie walory krajobrazowe terenu oraz będzie mieć korzystny wpływ dla ogólnego stanu roślinności na terenie miasta Pisz.

W działaniach rewitalizacyjnych będzie konieczna wycinka części drzewostanu na Placu Daszyńskiego w celu właściwego wykorzystania placu. Zastany drzewostan nie pełni znaczącej roli estetycznej z uwagi na dokonane mocne cięcia drzewostanu. Jego ewentualna wymiana zostanie zrekompensowana nowymi nasadzeniami. Nowe nasadzenia winny uwzględniać trudne warunki siedliskowe jakie panują wzdłuż istniejących ciągów komunikacyjnych.

- **FAUNA.**

Z uwagi na to, iż przedmiotowe tereny znajdują się w centralnej części miasta Pisz nie zaobserwowano bytowania i migracji dzikiej zwierzyny. W obrębie terenów wskazanych do rewitalizacji nie zaobserwowano cennych miejsc żerowania i bytowania ptactwa.

Przewidywane działania nie wpłyną negatywnie na życie i zdrowie zwierząt.

- **KRAJOBRAZ.**

Teren objęty opracowaniem z uwagi na duże zainwestowanie cechuje się przeciętnymi wartościami przyrodniczo- krajobrazowymi, stąd nie przewiduje się negatywnego oddziaływania.

Znaczne pozytywne oddziaływanie na krajobraz zurbanizowany przewidywany jest na terenach zaniedbanych i zanieczyszczonych w tym na rewitalizowanych placach. Działania porządkujące te tereny oraz estetyzacja zabudowy z pewnością przyczynią się do poprawy wizerunku tej części miasta tj. tereny nadrzeczne. Przewidywane działania w obrębie strefy A niewątpliwie służą odwróceniu się miasta ku rzece.

- **ODPADY.**

W dziedzinie gospodarki odpadami Lokalny Program Rewitalizacji nie wniesie praktycznie żadnych zmian. Jako informację podaje się, że szczególnie istotne dla prawidłowej gospodarki odpadami jest: prowadzenie segregacji odpadów, stosowanie technologii minimalizujących ilości wytwarzanych odpadów, przechowywanie i magazynowanie odpadów w szczególności niebezpiecznych, w szczelnych pojemnikach.

- **ZASOBY NATURALNE.**

Na przedmiotowym terenie nie występują zasoby naturalne w postaci złóż kopalin, złóż minerałów i in., stąd realizacja działań Lokalnego Programu Rewitalizacji nie wpłynie na przedmiotowe komponenty środowiska.

- **ZABYTKI.**

Na terenie objętym opracowaniem występują obiekty zabytkowe, a działania Programu przewidują ochronę zabytków poprzez ich renowację/adaptację/modernizację oraz nadawanie im nowych funkcji społecznych, kulturalnych i gospodarczych. Ponadto działania mają na celu przywrócenie nieruchomościom ich utraconej wartości, a także poprawę stanu zabezpieczeń obiektów o wartości zabytkowej i ich udostępnienie mieszkańcom i turystom.

- **DOBRA MATERIALNE.**

Realizacja działań Lokalnego Programu Rewitalizacji przyczyni się do estetyzacji tkanki miejskiej, nowego zainwestowania przy uwzględnieniu istniejących potrzeb społeczno – gospodarczo – ekonomicznych. Należy przypuszczać, iż ożywienie społeczno - gospodarcze w obrębie granic opracowania, przyczyni się do poprawy wizerunku istniejącego zagospodarowania, istniejącej zabudowy oraz uporządkowania i oczyszczenia terenów zainwestowanych i wolnych od zabudowy.

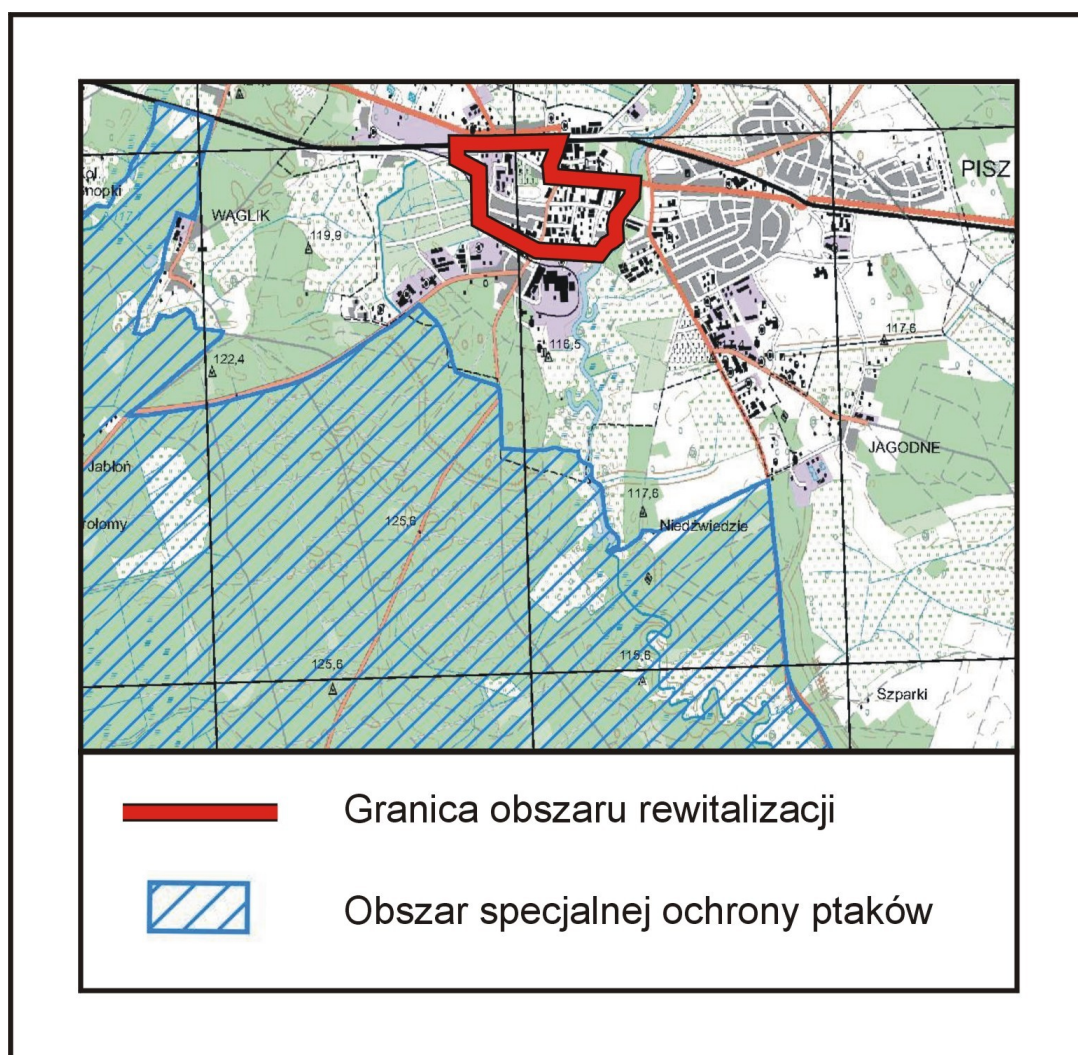
11. INFORMACJE O MOŻLIWYM TRANSGRANICZNYM ODDZIAŁYWANIU NA ŚRODOWISKO

Zgodnie z LPR granice obszarów rewitalizacji zostały wyznaczone na podstawie krytycznej analizy wyników badań i analiz przeprowadzonych dla potrzeb przygotowania Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta Pisz. Dokonując tego wyboru wzięto pod uwagę poziom bezrobocia, ubóstwa oraz trudne warunki mieszkaniowe, przestępczość, wykształcenie mieszkańców, ich przedsiębiorczość, degradację infrastruktury technicznej i budynków, zanieczyszczenie środowiska naturalnego.

Na podstawie zapisów w Programie można stwierdzić, iż wszelkie działania zawarte w/w opracowaniu nie wskazują na możliwość jakiegokolwiek oddziaływania transgranicznego mogącego objąć większy obszar niż określony granicą opracowania obszarów rewitalizacji. Wszystkie prowadzone działania ze względu na swój charakter będą dotyczyły jedynie obszarów rewitalizacji.

12. WPŁYW REALIZACJI PROGRAMU NA OBSZARY CHRONIONE, W TYM OBJĘTE SIECIĄ NATURA 2000.

Najbliżej zlokalizowanym obszarem Natura 2000 w stosunku do terenu objętego granicą obszaru poddanego działaniom rewitalizacyjnych jest Obszar Specjalnej Ochrony Ptaków o nazwie Puszcza Piska PLB280008. Żadne z działań rewitalizacyjnych nie należy do rodzaju przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko w myśl Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2004r. w sprawie określenia rodzajów przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko oraz szczegółowych uwarunkowań związanych z kwalifikowaniem przedsięwzięcia do sporządzenia raportu o oddziaływaniu na środowisko. Również stwierdza się, iż inwestycje objęte Lokalnym Programem Rewitalizacji Miasta Pisz nie wpływają potencjalnie znacząco na obszar Natura 2000.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie mapy pobranej ze strony www.natura2000.org.pl

Tereny objęte opracowaniem znajdują się poza Obszarem Chronionego Krajobrazu.

13. OCENA PROJEKTU PROGRAMU Z PUNKTU WIDZENIA MOŻLIWOŚCI OGRANICZENIA WPŁYWU NA ŚRODOWISKO.

13.1. ROZWIĄZANIA MAJĄCE NA CELU ZAPOBIEGANIE, OGRANICZENIE LUB KOMPENSACJĘ PRZYRODNICZĄ NEGATYWNYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO, W TYM NA OBSZAR NATURA 2000.

Przez kompensację przyrodniczą rozumie się: zespół działań obejmujących w szczególności roboty budowlane, lub ziemne, rekultywację gleby, zalesienie, zadrzewienia lub tworzenie skupień roślinności prowadzących do przywrócenia równowagi przyrodniczej na danym terenie, wyrównanie szkód dokonanych w środowisku przez realizację przedsięwzięcia i zachowanie walorów krajobrazowych. Program określa szereg celów operacyjnych. Należy założyć, że zabezpieczeniem realizacji wszystkich w/w celów, zgodnie z zasadą poszanowania potrzeb środowiska przyrodniczego jest ład przestrzenny i zrównoważony rozwój.

Przykładowe propozycje działań prowadzących do łagodzenia i kompensacji negatywnych wpływów na środowisko przyrodnicze:

- Podnoszenie estetyki zabudowy i otoczenia na obszarach rewitalizowanych.
- Estetyzacja placów, dróg i parkingów itd.
- Porządkowanie „starej tkanki” urbanistycznej poprzez modernizacje/remonty adaptacje obiektów: użyteczności publicznej, spółdzielni mieszkaniowej, wspólnot mieszkaniowych i lokalnej przedsiębiorczości oraz zagospodarowanie rewitalizowanej przestrzeni w harmonii z otoczeniem.
- Podnoszenie estetyki otoczenia na obszarach rewitalizowanych poprzez zagospodarowanie terenów zielonych i tworzenie małej infrastruktury.
- Poprawa sytuacji w zakresie infrastruktury drogowej miasta jako elementu spójności i integracji wszystkich obszarów miasta. Poprawa funkcjonalności ruchu kołowego i pieszego.
- Zagospodarowanie i uporządkowanie zdegradowanych przestrzeni publicznych.

Oceniając zapisy Programu pod kątem zabezpieczenia środowiska i zdrowia ludzi oraz prawidłowego gospodarowania zasobami przyrody należy stwierdzić, że wskazane sposoby zapobiegania i zmniejszania negatywnego oddziaływania na środowisko poszczególnych przedsięwzięć inwestycyjnych są wystarczające.

13.2. PROPOZYCJE ROZWIĄZAŃ ALTERNATYWNYCH W STOSUNKU DO PRZEWIDYWANYCH W PROGRAMIE WRAZ Z UZASADNIENIEM ICH WYBORU

Przyjęte rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczenie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko (patrz ppkt 13.1. prognozy) służą ograniczeniu negatywnych oddziaływań na środowisko poszczególnych sposobów zagospodarowania i zainwestowania terenów przewidzianych przez LPR i pozwalają na stwierdzenie, że w zakresie polityki przestrzennej i działań rewitalizacji, zachowują zasady ochrony obszarów aktywnych biologicznie i zabezpieczenia ciągłości struktur przyrodniczych.

W niniejszym dokumencie nie przewidziano dodatkowej analizy alternatywnych rozwiązań minimalizujących lub eliminujących zagrożenia środowiska przyrodniczego przewidywanych działań w Programie, gdyż założenia Programu nie stwarzają znaczących zagrożeń dla środowiska a wręcz przeciwnie ich realizacja przyczyni się do polepszenia funkcjonowania środowiska w tkance miejskiej.

Poniższe wnioski mają charakter ogólny i dotyczą przestrzennego rozwoju w kontekście konieczności ochrony walorów przyrodniczych i kulturowych jednostki. Prognoza nie jest dokumentem rozstrzygającym o słuszności realizacji zamierzeń inwestycyjnych przewidzianych działaniami LPR, a jedynie przedstawia prawdopodobne skutki, jakie niesie za sobą realizacja działań i celów LPR na poszczególne elementy środowiska w ich wzajemnym powiązaniu, ekosystemy, krajobraz, a także na ludzi, dobra, dobra kultury i in.

14. STRESZCZENIE.

Rewitalizacja oznacza proces zmian przestrzennych, technicznych, społecznych i gospodarczych podjętych w interesie publicznym, których celem jest wyprowadzenie obszaru z sytuacji kryzysowej, przywrócenie mu dawnych funkcji oraz stworzenie warunków do jego dalszego rozwoju z wykorzystaniem jego cech endogenicznych.

Celem wykonania Prognozy jest identyfikacja potencjalnych oddziaływań na środowisko będących wynikiem realizacji LPR oraz ocena ich natężenia, a także określenie czy w należyty sposób został uwzględniony w ocenianym dokumencie interes środowiska przyrodniczego i kulturowego.

Podczas opracowania Prognozy korzystano z ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, którą powołano do życia z dniem 3 października 2008r. (Dz. U.z 2008 r. Nr 199, poz. 1227).

Aby w pełni ocenić czy oceniany dokument zawiera elementy zapewniające ochronę środowiska kierując się zasadą zrównoważonego rozwoju przy opracowywaniu Prognozy wykorzystano szereg dokumentów strategicznych, szczebla regionalnego i krajowego, odnoszących się bezpośrednio jak i pośrednio do ochrony środowiska, przyrody oraz zdrowia i życia ludzi. Były to m.in.: Lokalny Program Rewitalizacji Miasta Pisz; Strategia Rozwoju Powiat Pisz; Strategia Rozwoju Kraju 2007-2015; Powiatowy Program Ochrony Środowiska, 2004; Regionalny Program Operacyjny Warmia i Mazury na lata 2007-2013; Narodowe Strategiczne Ramy Odniesienia 2007-2013; Strategia Rozwoju Kultury w Województwie Warmińsko-Mazurskim do roku 2015; Strategia Rozwoju Społeczno-Gospodarczego województwa warmińsko mazurskiego do roku 2020; Strategia Rozwoju Turystyki w województwie Warmińsko-Mazurskim; Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Miasta i Gminy Pisz, 1998; Miejscowe Plany Zagospodarowania Przestrzennego na terenie miasta Pisz.

Celem Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta Pisz jest podniesienie jakości życia mieszkańców oraz podniesienie konkurencyjności zarówno Miasta, jak i Gminy w oparciu o działania sprzyjające długofalowemu rozwojowi gospodarczemu

i społecznemu. Stanowi on również niezbędny instrument do ubiegania się o pomoc finansową z Unii Europejskiej.

W ramach programu rewitalizacji przewidziano do wykonania zadania o charakterze przestrzennym (techniczno-materialnym), gospodarczym, jak również działania o charakterze społecznym. Wszystkie te działania zostaną wykonane w latach przyjętych do realizacji w Lokalnym Programie Rewitalizacji 2008-2015.

Brak realizacji LPR spowodowałby następujące skutki: dalszą degradację terenów zielonych, budynków zniszczonych, spadek poczucia bezpieczeństwa, wzrost zachowań patologicznych (dewastacja terenów zielonych, zaśmiecanie itp.) wynikająca z braku pracy, pogorszenie się stanu technicznego budynków spełniających ważne funkcje dla mieszkańców miasta, pogorszenie stanu technicznego istniejącej zabudowy, szczególnie o funkcji mieszkalnej, pogorszenie stanu zagospodarowania terenów „wewnątrz” osiedli mieszkaniowych, pogorszenie stanu budynków komunalnych w mieście, zwiększenie bezrobocia, zwłaszcza strukturalnego i patologii społecznych, niski poziom aktywności gospodarczej, tendencje demograficzne, występowanie zjawisk patologii społecznych, brak szeroko rozumianego ładu przestrzennego w mieście.

Najbliżej zlokalizowanym obszarem Natura 2000 w stosunku do terenu objętego granicą obszaru poddanego działaniom rewitalizacyjnych jest Obszar Specjalnej Ochrony Ptaków o nazwie Puszcza Piska PLB280008. Żadne z działań rewitalizacyjnych nie należy do rodzaju przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko.

Również stwierdza się, iż inwestycje objęte Lokalnym Programem Rewitalizacji Miasta Pisz nie wpływają potencjalnie znacząco na obszar Natura 2000.

Na podstawie zapisów w Programie można stwierdzić, iż wszelkie działania zawarte w/w opracowaniu nie wskazują na możliwość jakiegokolwiek oddziaływania transgenicznego mogącego objąć większy obszar niż określony granicą opracowania obszarów rewitalizacji. Wszystkie prowadzone działania ze względu na swój charakter będą dotyczyły jedynie obszarów rewitalizacji.

Oceniając zapisy Programu pod kątem zabezpieczenia środowiska i zdrowia ludzi oraz prawidłowego gospodarowania zasobami przyrody należy stwierdzić, że wskazane sposoby zapobiegania i zmniejszania negatywnego oddziaływania na środowisko poszczególnych przedsięwzięć inwestycyjnych są wystarczające.

15. LITERATURA I MATERIAŁY ŹRÓDŁOWE.

- Ustawa z dnia 3 października 2008 r. „O udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko” (Dz. U. z 2008 r. Nr 199, poz. 1227).
- Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. „Prawo ochrony środowiska” (Dz. U. z 2008 r. Nr 25, poz. 150 z późn. zm.).
- Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. „O ochronie przyrody” (Dz. U. nr 92, poz. 880 z późn. zm.).
- Lokalny Program Rewitalizacji Miasta Pisz;
- Strategia Rozwoju Powiat Pisz;
- Strategia Rozwoju Kraju 2007-2015;
- Powiatowy Program Ochrony Środowiska, 2004;
- Regionalny Program Operacyjny Warmia i Mazury na lata 2007-2013;

- Narodowe Strategiczne Ramy Odniesienia 2007-2013;
- Strategia Rozwoju Kultury w Województwie Warmińsko-Mazurskim do roku 2015;
- Strategia Rozwoju Społeczno-Gospodarczego województwa warmińsko mazurskiego do roku 2020;
- Strategia Rozwoju Turystyki w województwie Warmińsko-Mazurskim;
- Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Miasta i Gminy Pisz, 1998;
- Miejscowe Plany Zagospodarowania Przestrzennego na terenie miasta Pisz.
- Analiz map (Hydrogeologicznej Polski w skali 1:200 000, arkusz Olsztyn, Geologicznej Polski w skali 1 : 500 000, mapy Głównych Zbiorników Wód Podziemnych w skali 1: 500 000).
- Kondracki J., *Polska Północno-Wschodnia*, Państwowe Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 1972.
- Klimaszewski M. Geomorfologia. Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 1978;.
- Buchwald K. Kształtowanie krajobrazu a ochrona przyrody. Państwowe Wydawnictwo Rolnicze i Leśne. Warszawa 1975.